Region Stockholm

SÄRSKILT UTTALANDE
2020-05-26

TN 2020-0163

Trafiknämnden
Ärende 10

VÄNSTERPARTIET

Yttrande avseende revisorernas rapport 13/2019 gällande strategisk planering av underhåll

Vi tackar regionrevisorerna för deras informativa rapport ”*Strategisk planering av underhåll – Trafiknämndens reinvesteringar och underhåll gällande hissar, rulltrappor och spärrar”*, och konstaterar att den problematik de lyfter beror på modellen att allt ska upphandlas och utföras av privata entreprenörer. Revisorerna bedömer att förvaltningen inte har tillräcklig förmåga att bedöma och kritiskt granska leverantörers underlag, och revisorerna är kritiska till att avtalet om underhåll av hissar m.m. överlämnas även ansvar för planeringen för det långsiktiga behovet av underhåll. Revisorerna ser därmed en risk för att trafiknämnden inte kan ta sitt ansvar att bedöma vilka åtgärder, inklusive investeringar, som är nödvändiga och effektiva för att vidmakthålla och utveckla kollektivtrafiken. Vänsterpartiet anser att detta är en anledning till att verksamheten ska bedrivas i egen regi, för då finns den kompetens och den överblicken av systemet som behövs i organisationen.

Vänsterpartiet har länge förespråkat ett återtagande av kollektivtrafik i egen regi, och för kollektivtrafiken fundamentala funktioner. Den rådande Coronapandemin och den kris som den orsakat har med all tydlighet visat på många av de problem som finns med att driva kollektivtrafiksystemet uppsplittrat på många olika vinstdrivna entreprenörer. I en situation när trafikförvaltningen måste agera snabbt och fatta bra beslut som får genomslag skapar situationen med många olika operatörer och avtalsrelationer onödiga problem. Förvaltningen har inte överblicken och automatisk tillgång till verksamhetsinformation då den finns hos operatörerna och man måste ta hänsyn till rådande avtal. Detta för med sig att besluten med stor sannolikhet tas under större besvär och stress, att de kommer senare samt är sämre underbyggda och därmed av sämre kvalité. Med ett uppsplittrat ansvar för trafiken och för den centrala funktioner, med många olika aktörer och avtalsområden, blir det tungrott. Var är smidigheten och flexibiliteten? Vem har överblicken? Vem har kunskapen om systemet?

Kollektivtrafiken är en samhällsviktig funktion. Samhällsviktiga funktioner ska inte åläggas privata aktörer att driva och ha ansvar för. Egen regi ger den rådighet och kontroll som krävs för smidig hantering av kriser och andra oförutsedda händelser, men också den kunskap och överblick för att upprätthålla och utveckla systemet. Vänsterpartiet är av flera skäl emot att de löpande verksamheterna i regionens kollektivtrafiksystem läggs ut på privata entreprenörer, varav ett har påvisats av revisorerna i detta ärende.